

พลิก **สวนกล้วยไม้** ปลุกมะนาวลอยฟ้า แปรรูปครบวงจรที่ **เลม่อน มี ฟาร์ม**

เส้นทางชีวิตเกษตรกรวัย 58 ปี “ธงชัยพัฒน์ ดีสวัสดิ์” แห่ง “เลม่อน

พลิกสวนกล้วยไม้ปลูกมะนาวลอย แปรรูปครบวงจรที่ 'เลม่อน'

เส้นทางชีวิตเกษตรกรวัย 58 ปี “ธงชัยพัฒน์ ดิษฐ์สวัสดิ์” แห่ง “เลม่อน มี ฟาร์ม” อาณาจักรสวนมะนาวที่ปลูกระบบลอยฟ้าครบวงจร ริมถนนสายศาลายา-บางกานี ในพื้นที่ ต.คลองโยง อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ยิ่งกว่าละครน้ำเน่า กว่าจะมาถึงวันนี้ได้เขาประสบกับมรสุมชีวิตครั้งแล้วครั้งเล่า ชีวิตล้มลุกคลุกคลาน แต่ก็กลับพลิกฟื้นคืนมาราวกับ “แมวเก้าชีวิต” เจอทั้งไฟไหม้แปลงเกษตร และวิกฤติน้ำท่วมถึง 3 ครั้ง 3 ครา ถึงขนาดจะตัดสินใจเลิกอาชีพด้านการเกษตร แต่ได้กำลังใจจากครอบครัวทั้งลูกและภรรยาที่สนับสนุนให้สู้ต่อกับ กระทั่งได้คำตอบสุดท้ายสำหรับอาชีพใหม่ คือ ปลูกมะนาว สายพันธุ์ “แม้มูกดก” เดิมที่ตั้งใจจะขายผลมะนาวสด และกิ่งพันธุ์ แต่สุดท้ายกลายเป็นการปลูกมะนาวเพื่อป้อนโรงงานตัวเอง แปรรูปมาทำเป็นผลิตภัณฑ์น้ำมะนาวเพื่อสุขภาพ มะนาวคองน้ำปลา และมะนาวแช่ห่อเยม ภายใต้เครื่องหมายการค้า “LEMON ME” (เลม่อน มี) ตั้งเป้าผลิตวันละ 1 หมื่นขวด ในอนาคต

ธงชัยพัฒน์ เกิดในครอบครัวเกษตรกร ที่ ต.คลองโยง ซึ่งอยู่ท่ามกลางแปลงเกษตรทั้งนาข้าว ไม้ผล กล้วย และยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์กล้วยไม้ตระกูลหวายเพื่อตัดดอกส่งออกที่เป็นแหล่งใหญ่ที่สุดอีกแห่งหนึ่งของประเทศไทย ทำให้เขาได้คลุกคลีอยู่กับสวนกล้วยไม้มาตั้งแต่เรียนชั้นมัธยมต้น ในฐานะเด็กรับจ้างขนดอกกล้วยไม้ ได้เงินมาวันละ 50 บาท พอโตขึ้นมาอยู่ชั้นมัธยมปลายเขาตั้งใจจะมีกิจการเป็นของตัวเอง

ในระหว่างที่ ธงชัยพัฒน์ กำลังเรียนชั้นปีที่ 3 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เก็บหน่วยกิตได้ 77 หน่วย คุณพ่อเสียชีวิต เขาจึงกลับไปอยู่บ้านเริ่มต้นทำอาชีพเกษตรด้วยการเก็บเห็ดฟางกลางทุ่งนาเพื่อมาทำเชื้อ และมาเพาะเห็ดฟางขาย โดยใช้พลาสติกดำคลุม ทำเป็นโรงเรือนเตี้ย เห็ดชุดแรก

รายได้ 4,000 บาท จึงขยายเพิ่มขึ้น

พร้อมชวนเพื่อนสมัยเรียนมาช่วย แต่เพื่อนอยู่ได้เพียง 2 วัน ก็หนีกลับ ทำให้เขาต้องทำงานหนักเพียงคนเดียว

“คุณพ่อก็เสีย คุณแม่ก็เสีย ผมเลี้ยงเปิด 3 ตัว แต่ละวันกินข้าวกับไข่เปิด เค็ดผักบุ้งตามบ่อน้ำเป็นอาหาร ตอนนั้นเหนื่อยมาก ไฟฟ้าก็ไม่มี เวลาเก็บเห็ดตอนกลางคืนต้องใช้ตะเกียง ผมเพลอหลับ ตะเกียงไหม้โรงเรือนพลาสติกหมดเลย ลงทุนไปหลายพันบาท คิดว่าหมดตัวแน่นอน เป็นเรื่องที่ไม่น่าเชื่อ โรงเรือนเห็ดที่ไฟไหม้ เวลาผ่านไปปรากฏว่าเห็ด

แปลงปลูกแบบลอยฟ้า

ผลิตภัณฑ์น้ำมะนาว-มะนาวคองน้ำปลา-มะนาวแช่ห่อเยม

กล้วยไม้ขนาดยาว 20 เมตร แม็กกล้วยไม้

จะออกดอกพอขายได้ในบางส่วน แต่เขายังเน้นในเรื่องการขายเหมือนเดิม จนปี 2526 สามารถขยายพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ได้ 4 ไร่ มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 8 หมื่นบาท

“ผมไม่เสียใจเลยที่เรียนรามฯ ไม่จบ ตอนนั้นผมกับสังขธรรมแห่งความจริงว่า ปัญญาไม่ใช่สูตรความสำเร็จที่จะให้คนมีงานทำ และร่ำรวย ความคิดต่างหากที่จะทำให้มีความก้าวหน้ากับอาชีพที่ทาสอยู่ คือคิดว่าเราจะทำอย่างไรที่จะให้กล้วยไม้ของเราโตใหญ่ คิดว่าจะทำอย่างไรให้ขายตลาด คิดแล้วต้องทำ ในระหว่างที่

ผมทดลองปลูกมะนาวแบบลอยฟ้าหลายหมื่นต้น ส่วนหนึ่งใส่ช่องพลาสติก ส่วนหนึ่งใช้ถุง

เป็นโรงเรียน

เดีย เห็นชัดแรก

รายได้ 4,000 บาท จึงขยายเพิ่มขึ้น

พร้อมชวนเพื่อนสมัยเรียนมาช่วย แต่เพื่อนอยู่ได้เพียง 2 วัน ก็หนีกลับ ทำให้เขา

ต้องทำงานหนักเพียงคนเดียว

“คุณพ่อก็เสีย คุณแม่ก็เสีย ผมเลี้ยงเปิด 3 ตัว แต่ละวันกินข้าวกับไข่
เปิด เต็ดผักบั้งตามบ่อน้ำเป็นอาหาร ตอนนั้นเหนื่อยมาก ไฟฟ้าก็ไม่มี
เวลาเก็บเห็ดตอนกลางคืนต้องใช้ตะเกียง ผมเพลอหลับ ตะเกียงไหม้โรง
เรียนพลาสติกหมดเลย ลงทุนไปหลายพันบาท คิดว่าหมดตัวแน่นอน
เป็นเรื่องที่ไม่น่าเชื่อ โรงเรียนเห็ดที่ไฟไหม้ เวลาผ่านไปปรากฏว่าเห็ด
ฟางออกเต็มไปหมด จนคนเห็นต่างตกใจ คราวนั้นผมเก็บเห็ดขายได้
กว่า 2 หมื่นบาท” ธงชัยพัฒน์ ย้อนอดีต

เงิน 2 หมื่นบาท เป็นจุดเริ่มต้นที่ ธงชัยพัฒน์ เริ่มกิจการ
ด้านกล้วยไม้ เขาไปซื้อต้นกล้วยได้ 1 โต๊ะ

ขนาด 1x2 เมตร ในปี 2520 จาก

นั้นทำการขยายพันธุ์นานถึง 3 ปี

จึงได้โรงเรียนเพาะ

แปลงปลูกแบบลอยฟ้า

เหมือนเดิม จนปี 2526 สามารถขยายพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ได้ 4 ไร่
มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 8 หมื่นบาท

“ผมไม่เสียใจเลยที่เรียนรามา ไม่จบ ตอนนั้นผมพ

กับสัจธรรมแห่งความจริงว่า ปริญญาไม่ใช่สูตรความสำเร็จ

ที่จะให้คนมีงานทำ และร่ำรวย ความคิดต่างหากที่

จะทำให้มีความก้าวหน้ากับอาชีพที่ทำอยู่ ต้อง

คิดว่าเราจะทำอะไรที่จะให้กล้วยไม้ของ

เรามีดอกใหญ่ คิดว่าจะทำอะไรให้ขยาย

ตลาด คิดแล้วต้อง

ทำ ในระหว่างที่

ผมเริ่มสนุก

กับกล้วยไม้

เกิดน้ำ

ท่วมใหญ่

ช่วงปลาย

ปี 2526 สวน

กล้วยไม้คนอื่นท่วม

หมด แต่ของผมไม่ท่วม

เพราะผมกับลูกน้องตระเวน

ทั้งคืน เจอดินก้นน้ำท่วมตื้นที่ และปีนั้น

กล้วยไม้ขาดตลาด ทำให้ราคาแพงผมได้เงินมาเป็น

ก้อน” ธงชัยพัฒน์ กล่าว

ขณะที่ ธงชัยพัฒน์ รอดพ้น

จากน้ำท่วมใหญ่ แต่สุขภาพเขา

กลับทรุดลง เนื่องจากไม่ได้พัก

ผ่อน ต้องนอนในสวน

ทำให้ยุ่งกักจนเป็น

ไข้เลือดออก

ตามด้วยไข้

ไทฟอยด์ และกลายเป็น

เป็นโรคอัลไซเมอร์ขั้น

รุนแรง จนไม่มีความจำใดๆ เลย

แม้แต่ชื่อตัวเอง ทุกคนที่พบเห็นต่าง

ลงความเห็นว่าเป็น “บ้า” ญาติต้องพา

ไปรักษาที่โรงพยาบาล แต่จากการ

ตรวจของแพทย์อย่างละเอียดพบ

ว่า เป็นโรคอัลไซเมอร์รุนแรง

ชั่วคราว หากรักษาถูกวิธีจะ

กลับมีความจำเหมือนเดิม

“ผมบ๊าย 2 ปี มา

วันหนึ่งผมนั่งอยู่ เห็นภาพ

กล้วยไม้เข้ามาเต็มไปหมด ผมตะโกน

ออกมาดังๆ ว่าใช่กล้วยไม้ผม

ธงชัยพัฒน์ ดิษฐ์ศักดิ์ และภรรยา

กมะนาวลอยฟ้า ลม่อน มี ฟาร์ม'

ผลิตภัณฑ์น้ำมะนาว-มะนาวดองน้ำปลา-มะนาวแช่เซอม

กล้วยไม้ขนาดยาว 20 เมตร แม้กล้วยไม้
จะออกดอกพวยขายได้ในบางส่วน แต่เขายังเน้นในเรื่องการขยายพันธุ์
เหมือนเดิม จนปี 2526 สามารถขยายพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ได้ 4 ไร่
มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 8 หมื่นบาท

“ผมไม่เสียใจเลยที่เรียนรามฯ ไม่จบ ตอนนั้นผมพบกับ
กับสังคมแห่งความจริงว่า ปริญญาไม่ใช่สูตรความสำเร็จ
ที่จะทำให้คนมีงานทำ และร่ำรวย ความคิดต่างหากที่
จะทำให้มีความก้าวหน้ากับอาชีพที่ทำอยู่ ต้อง
คิดว่าเราจะทำอะไรที่จะให้กล้วยไม้ของ
เรามีดอกใหญ่ คิดว่าจะอย่างไรให้ขยาย
ตลาด คิดแล้วต้อง
ทำ ในระหว่างที่

ญาติตกใจใหญ่
และหัวเราะ ผม
จึงยืนยันว่าเห็น
กล้วยไม้จริงๆ มันมี
ความจำขึ้นทีละนิด เวลา
ผ่านไปผมมีความจำเป็นปกติ
ตอนนั้นเงินยังเหลืออยู่ โรงเรียน
กล้วยไม้ก็ยังอยู่ จึงลงทุนใหม่ ในปี
2528 ในพื้นที่ 10 ไร่ เป็นช่วงที่กล้วยไม้กำลัง
บูม ราคาดีมาก ขายส่งเพื่อส่งออกช่อละ 7 บาท ไปยัง
ยุโรป สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ผมมีรายได้เดือนละเป็นแสนๆ บาท
ในปี 2538 ชีวิตผมรุ่งเรือง มีรายได้เดือนละหลักล้านบาท ผมไปซื้อกล้วยไม้สายพันธุ์
แซนแนล จากสิงคโปร์ มาทำเป็นพ็อพพันธุ์ในราคาต้นละ 3 ล้าน เป็นกล้วยไม้ที่มีดอก
มากถึง 30 ดอกในช่อเดียว พอมาขยายพันธุ์เองด้วยระบบเนื้อเยื่อได้ 1 ล้านต้น ผมปลูก
ในพื้นที่ 1 งาน ทำรายได้เดือนละเป็นแสนบาท เพราะราคาส่งออกดอกละ 10 บาท”
ท่ามกลางโอกาสงามๆ ที่เขากำลังกอบโกยเงินเข้าครอบครัวเดือนละเป็นหลัก
ล้านบาท เกิดน้ำท่วมใหญ่อีกครั้งในปีเดียวกันนั้น กล้วยไม้เสียหายทั้งหมดรวมมูลค่า
กว่า 50 ล้านบาท จากคนที่เคยมีเงินกลายเป็นคนที่ต้องดิ้นรน ชำยังต้องลงทุนพื้นที่
กิจการอีกครั้งหลังน้ำท่วม แต่กิจการไม่ค่อยราบรื่นนัก เนื่องจากถดถอยอีก 2 ปีคือในปี
2540 ประเทศไทยประสบปัญหาเศรษฐกิจฟองสบู่แตก อีก 2 ปี สหรัฐอเมริกา ยุโรป
มีปัญหา ตามด้วยญี่ปุ่น ทำให้ตลาดส่งออกทรุดลง ถึงขนาดขายกล้วยไม้ได้ช่อละ 30
สตางค์ จึงต้องหาดตลาดใหม่ที่เวียดนาม จีน อินเดีย พม่า แม้จะช่วยราคาขึ้นขึ้นเล็ก
น้อย แต่ก็ไม่สดใสดังในอดีต

ในที่สุด ธงชัยพัฒน์ ต้องตัดสินใจหาทางออกอีกครั้งด้วยการเสาะหิชนิตอื่นมา
ทดแทน เพื่อความอยู่รอด เขาจึงนำสวนกล้วยไม้ส่วนหนึ่งทดลองปลูกมะนาวชนิด ผ่านไป
3 ปีไม่ไผ่ผล จึงสรรหามะนาวสายพันธุ์ต่างๆ เท่าที่จะหามาได้ ทั้งเป็นเพชรบุรี ราชบุรี
พิจิตร 1 ตาฮิติ เลมอนไต้หวัน นำมาปลูกสายพันธุ์ละ 1 ต้น พบว่า มะนาวเป็น “แม่
ลูกดก” ออกผลตามต้นเหมือนกับผลสองกอง แล้วนำผลผลิตไปขายที่ตลาดไท แม้ค้า
ยืนยันว่า เป็นมะนาวเป็น ราคาดี มีเท่าไรรับซื้อหมด จากนั้นจึงนำกิ่งพันธุ์เป็นแม่
ลูกดก จาก จ.พิจิตร มาปลูกในพื้นที่ 20 ไร่ ในวงที่ซีเมนต์ ในปี 2553 พอปี 2554
มะนาวออกผลผลิตนับแสนๆ ผล คิดว่าลงทุนไปรวม 10 ล้านบาท คงจะได้ทุนคืนใน
เร็ววัน ปรากฏว่าเกิดน้ำท่วมใหญ่อีกครั้งในปี 2554 เสียหายไปอีกกว่า 10 ล้าน เหลือ
ต้นมะนาวที่อยู่รอดเพียง 10 ต้นเท่านั้น

หลังจากน้ำท่วมใหญ่ปี 2554 ธงชัยพัฒน์หารือกับครอบครัวและบอกว่าจะเลิก
อาชีพเกษตรแล้ว แต่ปรากฏว่าช่วงนั้นผลมะนาวราคาแพงมาก เพราะสวนมะนาว
เสียหายหมด ลูกๆ และภรรยาบอกว่าลองอีกยก เพื่อเป็นทางเลือกสุดท้าย จึงตัดสินใจ
ขยายพันธุ์ต้นมะนาวที่เหลือ 10 ต้น และหาซื้อบางส่วนมาปลูกอีกครั้งในปี
2555 เน้นเฉพาะพันธุ์เป็นแม่ลูกดกเท่านั้น

ในช่วงเริ่มต้นใหม่ ธงชัยพัฒน์ยอมรับว่าอยากได้เงินมาหมุนเวียน มะนาวที่ขยาย
กิ่ง ส่วนหนึ่งนำไปปลูกเอง อีกส่วนหนึ่งขายกิ่งพันธุ์ให้ลูกค้า ในราคาต้นละ 120

เหมือนเดิม จนปี 2526 สามารถขยายพื้นที่ปลูกกล้วยไม้ได้ 4 ไร่ มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 8 หมื่นบาท

“ผมไม่เสียใจเลยที่เรียนรามา ไม่จบ ตอนนั้นผมพบกับสังขารแห่งความจริงว่า ปัญญาไม่ใช่สูตรความสำเร็จที่จะให้คนมีงานทำ และร่ำรวย ความคิดต่างหากที่จะทำให้มีความก้าวหน้ากับอาชีพที่ทำอยู่ ต้องคิดว่าเราจะทำอย่างไรที่จะให้กล้วยไม้ของเรามีดอกใหญ่ คิดว่าจะทำอย่างไรให้ขยายตลาด คิดแล้วต้องทำ ในระหว่างที่ผมเริ่มสนุกกับกล้วยไม้เกิดน้ำท่วมใหญ่ ช่วงปลายปี 2526 สวนกล้วยไม้คนอื่นท่วมหมด แต่ของผมไม่ท่วม เพราะผมกับลูกน้องตระเวนทั้งคืน เจอดินก้นน้ำท่วมตื้นที่ และปีนั้น

ตลาด ทำให้ราคาแพงผมได้เงินมาเป็น

ผมได้กำไร
งัยพัฒนา รอดพ้น
แต่สุขภาพเขา
งจากไม่ได้พัก
สวน
จนเป็น
ออก

ตามด้วยไข่
ไทฟอยด์ และกลายเป็นโรคอัลไซเมอร์ชั้น
มีความจำใดๆ เลย
ทุกคนที่พบเห็นต่าง
“บ้า” ญาติต้องพา
ยบาล แต่จากการ
ยอย่างละเอียดพบ
อัลไซเมอร์รุนแรง
กรักญาติก็จะ
จำเหมือนเดิม
อยู่ 2 ปี มา
นั่งอยู่ เห็นภาพ
มาเต็มไปหมด ผมตะโกน
ว่ากล้วยไม้ผม

มะนาวออกผลผลิตนับแสนๆ ผล คิดว่าลงทุนไปรวม 10 ล้านบาท คงจะได้ทุนคืนในเร็ววัน ปรากฏว่าเกิดน้ำท่วมใหญ่อีกครั้งในปี 2554 เสียหายไปอีกกว่า 10 ล้าน เหลือต้นมะนาวที่อยู่รอดเพียง 10 ต้นเท่านั้น

หลังจากน้ำท่วมใหญ่ปี 2554 ธงชัยพัฒนาหารือกับครอบครัวและบอกว่าจะเลิกอาชีพเกษตรกรแล้ว แต่ปรากฏว่าช่วงนั้นผลมะนาวราคาแพงมาก เพราะสวนมะนาวเสียหายหมด ลูกๆ และภรรยาบอกว่าสองอึกยก เพื่อเป็นทางเลือกสุดท้าย จึงตัดสินใจขยายพันธุ์ต้นมะนาวที่เหลือ 10 ต้น และหาซื้อแม่พันธุ์มาปลูกอีกครั้งในปี 2555 เน้นเฉพาะพันธุ์แป้นแม่ลูกดกเท่านั้น

ในช่วงเริ่มต้นใหม่ ธงชัยพัฒนายอมรับว่าอยากได้เงินมาหมุนเวียน มะนาวที่ขยายกิ่ง ส่วนหนึ่งนำไปปลูกเอง อีกส่วนหนึ่งขายกิ่งพันธุ์ให้ลูกค้า ในราคาต้นละ 120 บาท พอได้เงินกลับคืนมา สร้างไร่รวมเป็นที่ตั้งไร่พันธุ์มะนาวตั้งแต่ต้นเล็กขยายต้นละ 120 บาท จนถึงต้นใหญ่ขายต้นละ 5,000 บาท หรือหลักหมื่นบาท เวลาผ่านไป 3 ปี เขาใช้สวนกล้วยไม้กว่า 100 ไร่ ปลูกมะนาวแทนกว่า 1 แสนต้น ส่วนหนึ่งลงดิน อีกส่วนหนึ่งปลูกในวงท่อซีเมนต์ ถ้าใส่ระบบชลประทาน และกำลังเตรียมขยายอีกที่ อ.บางเลน จ.นครปฐม ในพื้นที่กว่า 100 ไร่ เพราะมองแล้วว่าทำสวนมะนาวง่ายกว่าสวนกล้วยไม้หลายเท่าตัว

“พื้นที่ปลูกกล้วยไม้เดิม เรากหักเป็นลักษณะล่อยฟ้า ผมทดลองปลูกมะนาวแบบล่อยฟ้าหลายหมื่นต้น คือส่วนหนึ่งใส่แข่งพลาสติก ส่วนหนึ่งใช้ถุงดำเคลือบยูวี ระยะห่างเพียง 1 เมตร ปรากฏว่าปลูกเพียง 2 เดือน ต้นเติบโตเร็วกว่าปลูกแบบธรรมดาหลายเท่าตัว ถ้าออกผล

ทั้งหมดคงเก็บได้วันละเป็นล้านผล จากเดิมที่ผมตั้งใจจะปลูกมะนาวขายผลสด มาคิดอีกที ถ้ามะนาวราคาตกต่ำจะทำอย่างไร จึงตัดสินใจมาแปรรูปสร้างโรงงาน ทำเป็นผลิตภัณฑ์น้ำมะนาวเพื่อสุขภาพ ทดลองไป 4-5 เดือน ปรากฏว่าขายหมด นอกจากนั้นยังแปรรูปเป็นมะนาวดองน้ำปลา และมะนาวแช่อิ่มอะเมซิ่งด้วย” ธงชัยพัฒนาเล่าถึงธุรกิจตัวใหม่สำหรับผลิตภัณฑ์ทั้งหมด ส่วนหนึ่งขายที่หน้าร้าน อีกส่วนหนึ่งออกบูธในงานต่างๆ แต่เนื่องจากช่วงนี้ต้องขยายกิ่งพันธุ์ ทำให้ผลผลิตออกมาน้อย สามารถทำน้ำมะนาวได้เพียงวันละ 2,000 ขวด

สำหรับการผลิตน้ำมะนาว มี 2 ขนาด คือ ขนาดเล็ก 200 ซีซี

ขายขวดละ 20 บาท และขนาด 500 ซีซี ขายขวดละ 40 บาท ในแบรนด์ “เลมอน มี” ใช้มะนาวราวครึ่งละ 5,000 ผล ตั้งเป้าจะแปรรูปอย่างน้อยวันละ 1 หมื่นขวด ดังนั้นมะนาวจากเลมอน มี ฟาร์มจะไม่ขายผลสด แต่จะเน้นขายมะนาวแปรรูปและกิ่งพันธุ์เท่านั้น เขามั่นใจว่าเมื่อทุกอย่างลงตัวจะสามารถสร้างรายได้เดือนละประมาณหลักล้านแน่นอน

นับเป็นการทำสวนมะนาวที่น่าสนใจอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งนอกจากจะใช้ในวัดกรรมปลูกแบบล่อยฟ้าที่เติบโตเร็วแล้ว ยังมีการปลูกมะนาวที่ครบวงจรจนผลผลิตมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลมะนาวอีกด้วย